

ÁGNES STILLER-LUZSICZA – VOĽNÝ PÁD

Miesto: Galéria umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch

Termín: 28.6. – 1. 9. 2018

Maliarka Ágnes Stiller-Luzsicza (1953), patrí k solitérkam na súčasnej maďarskej i nemeckej výtvarnej scéne. Pohybuje sa mimo hlavných prúdov. Pre jej maliarsky temperament je príznačný expresívny prejav a striedanie rôznych spôsobov maľby v závislosti od naladenia na motív. Žije v Düsseldorfe a Budapešti, pochádza z umeleckej rodiny. V detstve upútala prenikavým talentom na medzinárodných súťažiach (Zlatá medaila, Forte dei Marmi, 1963, Cena Nehrúa, New Delhi, 1964, 1966). Prázdniny často strávila v rodisku otca, Lajosa Luzsiczu (1920 – 2005) v Nových Zámkoch, kde zažila prvé intenzívne kontakty s prírodou i dedičstvom predkov-hospodárov. Spomienky na detstvo a výlety s otcom do „plenéru“ (napr. k Bazovskému do Nízkyh Tatier) sa stali súčasťou jej privatej mytológie.

Po ukončení Výtvarného a umelecko-priemyselného gymnázia v Budapešti (1967 – 1971) nastúpila do prípravky Vysokej školy výtvarných umení. V roku 1971 emigrovala s Jánosom Baksa Soósom do Nemecka. Študovala na oddelení grafiky na Folkwang Hochschule v Essene a potom na Kunstakadémii v Düsseldorfe u Josefa Beuysa a Gerharda Richtera (1972 – 1977).

Výtvarný jazyk jej zvláštnej divokej maľby má blízko k expresívnemu prejavu Neue Wilde alebo k radikálnemu eklekticismu generácie novej senzibility. Prevláda v ňom snové autobiografické rozprávanie, voľné spájanie spomienok, existenciálny rozmer spojený s pocitmi vznášania sa, lietania a voľného pádu v nekonečnom priestore. Maľuje rozmerné plátna v žiarivých farbách, s výraznou linkou, vychádzajúc z vlastnej viacvrstvovej symboliky a z erbových motívov (kôň, vták, pes, detské stavebnice, ruky, tvár, muž, žena). Maľba je pre ňu výpoveďou i nosným médiom, prostredníctvom ktorej vníma svet a vysporiada so zlomovými udalosťami života. Od 90-tych rokov čoraz väčší význam nadobúda u nej motív domu, domova a krajiny. Najnovšie invenčne obnovuje tradičný žáner krajinomaľby – mení vizualitu na sugestívnu maliarsku víziu s ľahko ironizujúcim podtónom. Jej celoživotnou témou zostáva svet umelcov a umenia, mocenské a rodové zápasy v tomto komercializovanom a hierarchizovanom svete.

Ágnes Stiller-Luzsicza predstavuje zrelú autorku, ktorá prvýkrát prezentuje svoju tvorbu formou retrospektívy od vstupov na scénu po aktuálnu tvorbu (1964 – 2018).